

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СВІТОВОГО ТЕАТРУ

ОПШ «Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру і кіно, Режисура театру ляльок)», «Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, Акторське мистецтво театру ляльок)». 2024

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма / Освітньо-наукова програма	«Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, Акторське мистецтво театру ляльок)»; «Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру і кіно, Режисура театру ляльок)».	
Курс	1-3	
Семестр	2-6	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	300/10	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Либо Олена Леонідівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	
	Посада	Старша викладачка кафедри театрознавства
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Lybo.pdf olena.lybo@num.kh.ua

Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Щукіна Юлія Петрівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувачка кафедри театрознавства, доцент
	Профіль викладача, e-mail	https://scholar.google.com.ua/citations?user=DNHjdlwAAAAJ&hl=uk&oi=ao ORCID https://orcid.org/0000-0001-8329-6828 Julia.shcukina@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Богданович Аліна Валеріївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	
	Посада	викладач кафедри театрознавства
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Bogdanovich.pdf alina.bogdanovych@num.kh.ua
Анотація		Силабус навчальної дисципліни «Історія світового театру» розроблено для здобувачів вищої освіти ХНУМ ім. І. П. Котляревського як одну з основних теоретичних дисциплін, пов'язаних з інтелектуальною підготовкою бакалаврів, які навчаються за освітніми програмами «Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, Акторське мистецтво театру ляльок)» та «Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру. Режисура театру ляльок)». Вивчення дисципліни розкриває в історичній ретроспективі зародження та розвиток театрального мистецтва від Античності до сьогодення. Під час занять здобувачі вищої освіти повинні скласти уявлення про найважливіші події та явища театральної історії, а також засвоїти основні поняття і терміни сучасної науки про театр. Вивчення дисципліни націлено на практичне використання знань у творчій діяльності.
Мета дисципліни		ознайомлення здобувачів вищої освіти з головними етапами розвитку світової театральної культури, зміною основних стилів (напрямків) у театральному мистецтві та драматургії, творчістю провідних драматургів, акторів, режисерів, діяльністю театральних колективів світу. Важливе місце у програмі займає проблематика театральної творчості на сучасному етапі.

Програмні результати навчання	- ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні - ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово. - ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах. - ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації). - ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння. - ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв. - ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва. - ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя - ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори мистецтва з урахуванням історичного контексту. - ПРН15. Знати закони психології творчості
Загальні компетентності	- ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. - ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. - ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. - ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. - ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Спеціальні Компетентності	- СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах. - СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору. - СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

	- СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом. - СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефаківцям. - СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва. - СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видах мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту). - СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів. - СК17. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва; до взаємодії із представниками інших творчих професій.
Зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Вступ. Походження театру. Тема 2. Театр Стародавньої Греції Тема 3. Театр епохи Елінізму та Стародавнього Риму Тема 4. Театр Північної Африки та Близького Сходу Тема 5. Середньовічний театр. Тема 6. Італійський театр доби Відродження Тема 7. Іспанський театр доби Відродження Тема 8. Англійський театр доби Відродження Тема 9. Театр Франції XVII ст. Тема 10. Театр епохи бароко Тема 11. Англійський театр XVIII ст. Тема 12. Французький театр XVIII ст. Тема 13. Німецький театр епохи Просвітництва. Веймарський класицизм. Тема 14. Особливості розвитку італійського театру XVIII ст. Тема 15. Драматургія та сценічне мистецтво європейського театру в епоху Романтизму. Тема 16. Естетика реалізму в європейському театрі XIX ст. Тема 17. Розвиток театру США XVIII-XIX ст. Тема 18. Течія «нової драми» на межі XIX–XX ст. Тема 19. Особливості натуралізму в європейському театрі межі XIX–XX ст. Тема 20. Символізм та неоромантизм як ранні альтернативи реалізму у європейському театрі кінця XIX ст. Тема 21. Дадаїзм, футуризм та експресіонізм, як новаторські художні напрямки початку XX ст.

	Тема 22. Основні тенденції розвитку сценічного мистецтва межі XIX–XX ст.: режисерські пошуки та експерименти, акторське мистецтво, поява незалежних театрів, студійний рух. Тема 23. Світовий театр між двома війнами. Основні напрямки театрального авангарду першої половини XX ст. (сюрреалізм, екзистенціалізм, крюттичний театр, політичний театр, епічний театр, театр абсурду та ін.) Тема 24. Європейський театр другої половини XX ст. Тема 25. Основні етапи становлення та провідні художні тенденції театру США XX ст. Тема 26. Сучасні напрямки театрального мистецтва: пошуки в режисурі та драматургії.
Види занять	лекційні, практичні, семінарські, самостійна робота
Методи навчання	словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (виконання семінарських завдань); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод (перегляд відеоматеріалів)
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): відповідь на семінарі, виконання тестової контрольної роботи, реферату. Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): диференційований залік, іспит
	Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle, посилання на google-диск, чат в Телеграм. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність
Рекомендовані джерела інформації Рекомендовані інтернет-ресурси	1. Есхіл, Софокл, Евріпід, Арістофан, Менандр & Плавт (2003). Античний театр. Веселка. 2. Арто, А. (2021). Театр та його двійник. Видавництво Жупанського. 3. Барба, Е. (2001). Паперове каное. Літопис. 4. Гвоздев, О.О. (2008). З історії театру і драми. Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка 5. Гротовський, Є. (1999) Театр. Ритуал. Перформер. Літопис. 1. Брук, Пітер (2005). Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. https://chtyvo.org.ua/authors/Brook_Peter/Zhodnykh_sekretiv_Dumky_pro_aktorsku_maisternist_i_teatr/ 2. Владимірова, Н. В. (2024). Історія театру Західної Європи і США. Посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Частина 1. КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого https://ir.knutkt.edu.ua/bitstream/handle/123456789/749/%d0%9d%3d%d0%92%d0%bb%d0%b0%d0%b4-%d0%9c%d0%90%d0%9a%d0%95%d0%a2-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y 3. Дмитрова, Л. (2004). Підручна книга з історії всесвітнього театру. Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка. https://chtyvo.org.ua/authors/Dmytrova_Liudmyla/Z_istorii_vsesvitnoho_teatru_Pidruchna_knyha/ 4. Клековкін, О. Ю. (2004) Античний театр. Артек. https://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mysetstv_i_kultury.pdf 5. Клековкін, О. Ю. (2017). Mise en scène: Ідеї. Концепції. Напрями. Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. «Фенікс».

	https://chtyvo.org.ua/authors/Klekovkin_Oleksandr/Mise_en_sce_Idei_Kontseptsii_Napriamy/ 6. Стайн, Дж (2003). Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці (3 т). Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. https://chtyvo.org.ua/authors/Styan_John_Louis/Suchasna_dramaturhiia_v_teorii_ta_teatralnii_praktytsi_Knyha_1/ https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Stayn-Tom-2.pdf https://chtyvo.org.ua/authors/Styan_John_Louis/Suchasna_dramaturhiia_v_teorii_ta_teatralnii_praktytsi_Knyha_3/

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія світового театру», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «___» _____ 20__ р.